

„Ne legyen lényeges különbség...”

Beszélgetés a Csipkerózsika karmesterével

Majdnem 24 óras késéssel, kedd délután helyett szerda délelőtt érkezett Szegedre a novoszibirszki balett két vezetője, G. B. Orlov karmester és V. N. Ivanov szcenikus-díszlettervező. Utban Budapestre Szegedre ugyanis Dabas határában, az E 5-ös úton egy szabálytalanul előző magán személygépkocsi miatt árokba került a szabadterésiek Volgája. A gépkocsi sofőrjét lábtöréssel szállították kórházba, de nagyobb sérülés nem történt. Az utasok, Horváth Mihály, a szabadterési igazgatóhelyettese és a két szovjet vendég kisebb zúzódásokkal jutott túl az egyébként könnyen végzetessé válható szerencsés kimenetelű baleseten.

Szegedre érkezése után a Tisza Szállóban kerestük fel Orlov karmestert. Egy karcolás sem látszik már rajta, de a beszélgetés első mondatai természetesen a balesetre vonatkoznak.

— Azt hiszem — mondja —, tegnap másodszor is megszületünk.

A novoszibirszki balett vendégjátékáról a karmester elmondja, hogy bár a szegedi színpad nagyobb az otthoninál, s ez bizonyos változtatásokat követel, lényegében arra törekcsenek, hogy ne

legyen különbség a szegedi és a novoszibirszki Csipkerózsika között. Csakjovszkijnak ez a balettje ugyanis a szovjet együttes egyik legsikeresebb produkciója. Az idén éppen 25 esztendő színházban 12 év óta állandóan műsoron szerepel, s mindig telt házakkal.

— A színház és benne a balett nagyon népszerű nálunk — mondja a karmester. — Novoszibirszknek két igaz nevezetessége a tudományos akadémia és a színház.

Magáról annyit mond, hogy a Lvovi konzervatóriumban végzett, dolgozni is a város egyik színházánál kezdett. Volt zongorista, sőt sűgő, végül képzettségének megfelelően karmester lett.

lően, karmester. Négy esztendővel ezelőtt költözött Novoszibirszkbe, azért, mert a szibériai város színháza az egyik legjobb szovjet együttes. A moszkvai nagyszínház példájára Szibéria nagyszínházának is nevezik.

A szovjet karmester ma kezd meg a Csipkerózsika zenei próbáit a szabadterési zenekarával, hogy július 13-ra, mire a 100 tagú novoszibirszki balett Szegedre érkezik, a zenekar már felkészülten kezdjen hozzá a színpadi próbákhoz. Premier július 19-én, vasárnap. A bemutatót még két előadás követi: július 21-én, kedden és 22-én, szerdán.

Ö. L.

Közszükségleti cikkek a fejlődő országokból

A közszükségleti cikkek behozatalában a korábbi években főként az élelmiszerek, a déligyümölcsök, fűszerfélék domináltak, újabban azonban mind nagyobb jelentőségre tesznek szert az iparcikkek, a ruházatiipari termékek, tartós fogyasztási cikkek. A ruházati cikkek behozatala ebben az évben a tavalyinak mintegy háromszorosa lesz.

s így forgalomba kerülhet többek között 1,2 millió külföldi felső- és alsórúházi kötöttáru és 180 000 négyzetméter szőnyeg.

Az áruellátás bővülő forrása a fejlődő országokból származó import.

Ennek értéke ebben az évben 25–30 százalékkal haladja meg a tavalyit és eléri a másfél milliárd forintot. Különösen az iparcikkek behozatala fokozódik. A fejlődő országok új ipari bázisai kialakításánál korszerűbb technikát, technológiát és külföldi licencket alkalmaznak, s olyan,

a világpiacon versenyképes cikkeket bocsátanak ki, amelyek megjelenése Magyarországon a magyar ipart is sok esetben versenyre készítheti.

Az új importpiacok feltárására magyar delegáció járt a múlt évben Marokkóban, Algériában és Tuniszban, ebben az évben pedig az Egyesült Arab Köztársaságban, Indiában, Iránban és Pakisztánban.

A piactutatók nyomán az Egyesült Arab Köztársaságból vas-műszaki áruk, lakberendezési cikkek, építőanyagok, hűtőszekrények, üvegáruk, továbbá háztartási vegyszerek és kozmetikai készítmények, Indiából pamut- és gyapjúszövet, tranzisztoros rádió, Pakisztánból szőnyeg, nyers pamutszövet és pamutfonal, bőraru vásárolható. Iránban

a piactutatók is kevesebb szer kapnak. Itt vannak például a Szegeden élő zeneszerzők. Egy nemrég érdekes kezdeményezés nyomán kiderült, hogy jóval többen foglalkoznak itt nálunk zeneszerzéssel — s nem dilettáns módon —, mint még a zenei életetől ismerők is tapasztalataik alapján képzelhetnék. Az igazság, hogy nem ismerjük a szegedi zeneszerzőket, nem ismerjük munkáikat; egyszerűen nincs fórumunk, nem jutnak szóhoz. Igaz, Vaszy Viktornak néha felcsendül egy-egy szerzeménye itthon is — Budapesten, a rádióban több — Vántus István operáját a szegedi színház mutatta be. De a többiek?

Magyar kiállítás Moszkvában

Budapestről megérkezett Moszkvába a magyar jubileumi kiállítás bemutatásra kerülő anyagának első tetele. A kiállítás — amelyet a HUNGEXPO magyar vállalat szervez — Magyarország felszabadulásának 25. évfordulójára kerül megrendezésre és augusztus 20-tól szeptember 9-ig tart.

Magyarország moszkvai nagykövetségén sajtótervezés közölték az újságírókkal, hogy a jubileumi kiállításon bemutatják a szocialista Magyarország negyedszázados eredményeit. A

nagyszabású kiállítás a szovjet Nép gazdasági Kiállítás területén körülbelül 10 000 négyzetméternyi területet foglal majd el.

A kiállítás legnagyobb részlege az ipari termékeknek lesz a gazdag gyűjteménye. A kiállítási tárgyak tájékoztatóan a Szovjetunió és Magyarország gazdasági és műszaki együttműködéséről. A magyar könnyűipari vállalatok is felvonultatják termékeiket. A kiállítás idején magyar divatrevüt is rendeznek.

„Légy büszke, ifjúság, tiéd a holnap” — hirdeti a költő, s egyik legutóbbi utazásomkor örömmel tapasztaltam, hogy a poéta intése szerint jár el a MÁV is...

Bizony, „új szelek nyögöttek a fákat” a vasút portáján; az egyik vidéki város felé haladtomban olyan fess, szősi kis kalauzno kérte — utánozhatalan kecses-séggel köszönve be kupembá — a jegyet, hogy a most zajló szépségversenyre — melyet a tv szerint a „Miss Világszépe” cím elnyeréséért rendeznek a nagy vízen túl — komoly eséllyel nevezhettük volna be...

Természetesen, mint a magyar színek képviselőjét, s természetesen csupán saját szerény becslésem szerint. Ha nem csal a szemem... „Bár, lehet, hogy ezerszer — csal” —

Rigolya kizárva!

gondolom magam-többször diszkoszveban, amikor — az tőtermetű, egyenruablakból fürkészeve a hás asszonyságok szősi kalauzno után gorú tekintetéből kine — megpillantottam sérve, nyakbehúzza tűzrólpattant, barna kaparásztam elő a billettát — s most, ime, kupéval odább intézkedik, s olyan szemkaprázhatóan bájos, den hajnal szökén hogy egyszeriben véram kacag” — hogy gígópör a hátamon a költőt idézzem a forróság, holott megint... Csak hogy a költőt idézni nincs al-kalmam, mert megállítják a masinát, de úgy, hogy egyik sarokból a másikba hullok, szétdobálta, Hisz eddig jobbára őszi levélként... Majd megindulunk — s az utasok, velem együtt, félig le- haranják a nyelvé-

Mérlegen a zenei élet

Tusa Erzsébet ma már országos zenei ismert és elismert zongoraművész. Rendszeresen szerepel a budapesti hangversenydobogókon, úgyszólván mindennapos vendége a rádióknak, szólistaként néha hozzánk is ellátogat. A legjobb Bartók interpretátorok egyike. De néhány évvel ezelőtt, amikor még mint a Zeneművészeti Szakiskola tanára Szegeden élt és dolgozott, nem léphetett közönség elé, nemhogy Budapesten, de még nálunk sem. Egyszerűen nem kapott szerződést, noha voltak, akik azt kérték, javasolták; egyebek közt itt, e hasábkon is.

Ez a példa régi. De ropant szemléletes, mert azt mutatja, hogy Szeged zenei élete nem mindig gazdálkodik jól tehetségeivel, kevés szereplést biztosít számukra, s a művészek gyakran éppen emiatt nem érzik jól magukat nálunk és elvágódnak esetleg — mint éppen Tusa Erzsébet — elköltöznek innen.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy az utóbbi években a szegediek javára sokat változott ez a helyzet. Aki figyelemmel kísérte a hangversenyek műsorait, észrevehette, hogy a mi művészeink most már nemcsak az ifjúsági hangversenyeken kapnak fórumot, hanem szinte minden koncertműfajban. De a probléma mégis és ma is aktuális. Ezért foglalkozott a városi tanács végrehajtó bizottsága azon az ülésén, amelyen a város zenei életéről tanácskozott — vasárnap más összefüggésben már beszámoltunk az elemzés anyagáról — erről a kérdéstről is. Vagyis arról, hogy — mert végül is ez ennek a lényege — miképpen lehetne Szeged zenei életét „szegedibbé” tenni.

E probléma fontos része a szegedi előadók közreműködése a koncerteken, de csak egyik része. Másféle tevékenységet is folytatnak művészeink és fórumot találnak még a pódiumképes előadók nál is kevesebbszer kapnak. Itt vannak például a Szegeden élő zeneszerzők. Egy nemrég érdekes kezdeményezés nyomán kiderült, hogy jóval többen foglalkoznak itt nálunk zeneszerzéssel — s nem dilettáns módon —, mint még a zenei életetől ismerők is tapasztalataik alapján képzelhetnék. Az igazság, hogy nem ismerjük a szegedi zeneszerzőket, nem ismerjük munkáikat; egyszerűen nincs fórumunk, nem jutnak szóhoz. Igaz, Vaszy Viktornak néha felcsendül egy-egy szerzeménye itthon is — Budapesten, a rádióban több — Vántus István operáját a szegedi színház mutatta be. De a többiek?

A hangverseny látogató, már az igazi, érthetően nemcsak arra kíváncsi, hogy saját városában kik és milyen színvonalon tudnak muzsikálni, hanem arra is, hogy kik és milyen színvonalon írják zenét. Sajnos nincs, vagy alig van módja rá, hogy ezt megismerje. Mert még a látszatra irigylésre

méltó helyzetű Vaszy Viktor és Vántus István sincs a valóságban olyan irigylésre méltó helyzetben, mint első pillantásra tűnik. Annak ellenére, hogy egy-két művet bemutatott, lényeg szerint ők is osztoznak a szegedi zeneszerzők közös sorsában. Nemrégiben adtunk például arról hírt, hogy a városi tanács zeneszerzői pályázatán egy-egy alkotással díjat nyertek. De mikor hallhatjuk alkotásaikat? Ha minden jól megy, talán egy év múlva.

A városi tanács önmagában is sokat tehet — és mint a határozatból is kitűnik —, tett is a szegedi zeneszerzők alkotásainak bemutatásáért. De nem tehet meg mindent. Azt, hogy a szegedi szerzők művei a hangversenyélet legjelentősebb fórumán, a színházi koncerteken felcsendüljenek, csak az Országos Filharmónia biztosíthatja, akárcsak a szegedi előadók szerepeltetését. Az már régen kiderült, hogy a Filharmónia és Szeged érdekei nem teljesen azonosak. Létrejöhet-e teljes érdekazonosság? — messzire vezetne ennek a kérdésnek az elemzése. Azt azonban mindenképpen be kellene látnia az Országos Filharmóniának, hogy a hangversenyélet további fejlődésének egyik módja, ha a szegedi érdekek nagyobb szerepet, nagyobb hangsúlyt

kapnak. Több szegedi előadónak és több szegedi zeneszerzőnek kell szót kapnia a szegedi koncerteken.

Keveset tudunk előadók-ról, még kevesebbet zeneszerzőinkről. De ki ismeri zenei tudásainkat? A kérdés nem is igényli a választ, a felelet annyira nyilvánvaló. Pedig ez a munka sem fejlődhet eleven publikációs fórum hiányában, a közönséggel, az olvasókkal való kapcsolattartás nélkül. Ezért mondja ki — egyebek között — a városi tanács végrehajtó bizottságának határozata: „... a bizottság helyesli, hogy a zenei alkotó munka ösztönzésére a tanács költségvetéséből is sor kerüljön és utasítja a művelődési osztály vezetőjét, dolgozza ki a művészeti alkotó tevékenység tanácsai támogatásának egész rendszerét.”

Mindennek, s más egyéb intézkedéseknek — annak például, hogy elősegítik a zenei művészek lakásproblémáinak megoldását — végső célja: úgy tenni elevebbé, pezsgőbbé a zenei életet, hogy egyben „szegedibb” is legyen. Természetesen ehhez az említettekén kívül — mint a városi tanács végrehajtó bizottsága intézkedett — még sok mindenre szükség van; a legfontosabbakra ismét visszatérünk.

Ökrös László

A lottóigazolóló szelvény jogtalan felhasználása

Előfordul, hogy valaki a lottószelvénynek a fogadónál maradó igazolólószelvényét másolt — sorsolás előtt vagy után — jogtalanul megszerzi, s a kifizető szervnél bemutatja a nyereményösszeg, vagy nyereménytárgy átvétel céljából. Az eddigi ítélkezési gyakorlat nem volt egységes, az ilyen bűncselekmények minősítése tekintetében.

A Legfelsőbb Bíróság legutóbb elvileg kimondta, hogy e magatartás nem a társadalmi tulajdont károsító csalást, vagy annak kísérletét valósítja meg. Az elkövető ugyanis cselekményével nem a lottójátékot rendező szervet téveszti meg, hanem a fogadó vagyoni érdekeit sérti. A lottójáték

szabályai szerint ugyanis a kifizetőhelyek az igazolólószelvény ellenében a bemutatónak fizetik ki a nyereményt. Nem kötelesek tehát vizsgálni, hogy jogosan, vagy jogtalanul van-e a bemutatató személy birtokában az igazolóló szelvény. Az igazolóló szelvény ellenében kifizetett nyereményösszeg jogtalan felvételéért a lottóigazgatóság egyébként sem vállal felelősséget. Mindebből következik, hogy az igazolóló szelvény jogtalan megszerzése, illetve a vele való jogtalan rendelkezés nem a társadalmi tulajdont károsító csalás, hanem a személyek javait károsító büntetett, s a jogtalan megszerzés módjától függetlenül például lehet lopás, vagy sikkasztás. (MTI)

Képernyő

Földindulás

Remekmű került a képernyőre: a nemrég elhunyt Kodolányi János 1939-ben írt, s azóta is nagy siker és nagy népszerűségben él a Földindulásban, egy magabiztos erkölcsi értékek háttérbe szorítása, bármilyen történet is, emberi tragédiákat okoz.

A Marton Endre rendezte tévéfilm — s ez legfőbb erénye — úgy hangsúlyozta, emelte ki az általánosabb mondanivalót, hogy közben a konkrét anyag ábrázolásában is élményszerűt nyújtott. A rendező kitűnő művészekkel dolgozott. Már a szimpla névsor is a produkció kiméletes rangosságát bizonyította. Olyan színésznőket, mint Sulyok Mária (Böbékne), Dayka Margit (Mári néni), Kiss Manyi (Pókás szüle), Kohut Magda (Fekete Zsuzsi) valóban nem mindennap lehet együtt látni. E három művész alakításához képest a Földindulás működött közre a kitűnő Avar István (Kántor János) és Solti Bertalan (Böbék) és Kántor Endre szerepében fellépő Gyöngyösi Katalin — nyilván a nem neki való szerep miatt — kissé halványabbnak tűnt.

L. Ö.